

Legenda Láda „Kajbar“ pořád fandí Budějcím

Reportéři Deníku se vypravili za nezapomenutelnou a svéráznou osobností, která roky zpestřovala život lidem v krajské metropoli

RADEK GÁLIS

Jižní Čechy – Vzpomínáte si na Ládu Kajbara? Také vás v uplynulých letech napadalo, co je s ním? Máme pro vás dobrou zprávu – legenda žije.

Mnozí obyvatelé Českých Budějovic si drobnou postavu s tranzistorákem u ucha vypovídali hned. Co na tom, že Láďovi, který špatně mluvil a slyšel, lidé zkomolili příjmení. Jednouje to Láda Kajbar, a dost!

Svérázná postava budějovických ulic, spojená s městem stejně jako pivovar Budvar i kašna Samson na náměstí, patří k městu a k příběhům s ním spojeným a v něm prožívaným. Mnozí věří, že se dostane i do encyklopédie města jako další jiné významné osobnosti. Neboť zatímco primátorky přicházejí a odcházejí, Láda zůstává.

Lidé ho potkávali v ulicích, hospodách, parcích, na stadionech, výstaviště, v bazénu. Pak se kamsi vypařil, zmizel z ulic, ale ne z paměti těch, kteří ho znali. Usměvná setkání s ním dřívější prekryla ta rozpačitá a ve vzpomínkách Láda zůstává jako postava spojená s dobou, označovanou slovem – tenkrát před lety.

Kam se ale Láda poděl? Co se s ním stalo, kde je teď a jak se má? Žije ještě vůbec, nebo už...?

Ti, kteří na něj nezapomněli, a kterým setkání s Ládou chybí, udržují už několik let jeho památku. Přispívají na facebook, kde jsou stránky pojmenované po něm, nebo s povděkem přijali vznik kulturního Kabaretu Kajbar.

Cesta za legendou

O Láďovi a jeho současném domově jsme se dozvěděli náhodou. A protože setkání s legendou stojí vždycky za to, a nemá se odkládat, vypravili jsme se za ním do sociálního

FANDA. Láda je stále fanouškem budějovických sportovních týmů. Na snímku vpravo od Roberta Štädlera je zachycen při procházce s rádiem v roce 1995. Foto: Deník/Václav Pancer a facebook

zařízení, kde žije s handicapem. Podobných Ládů tu na chodbách a v zahradě potkáte víc, nikdo z nich však nezakotvil ve vzpomínkách obyvatel Budějovic tak jako on.

Sedíme u stolu, na kterém voní káva a čaj, proti nám drobný usměvavý muž, jehož jméno médií překvapil, ale zřejmě ho těší, vždycky přijeli z jeho oblíbených Budějc. A s bonbony, které má rád.

Je to Láda, jak ho neznáme. Vymylený, oholený, s čistou košilí a mikinou. Život ve zdejším domově mu zjevně svědčí. Dřívější návyky, odpovídající více či méně slušným pravidlům chování, jsou pryč.

„Mám rád kafe a hodně cukru,“ říká Láda a my si začínáme zvykat na jeho horskou výslovnost. Vedle sedí sociální

ní pracovnice Marie, která se o něj už několik let stará. „Přišel k nám do ústavu v roce 2000, vid?“ otáčí se žena na usměvavého Ládka. Ten souhlasí.

„Jsem tu spokojený,“ odpovídá na otázku, zda se mu nestýká po ruchu velkoměsta. „Tady je to lepší, nic mi tady neschází.“

Nesrozumitelně vyslovená slova způsobená jeho vadou řeči (kvůli ní lidé zkomolili jeho příjmení na Kajbar) nám tlumočí zkušená a na jeho mluvnu navyklá sociální pracovnice. „Láda skoro neslyší na pravou stranu,“ prozrazuje Marie, a naslouchátko, které mu kouká z ucha, ji dává za pravdu. I proto nosil obliběný tranzistorové rádio tak těsně uhlavy.

„Mám rád kafe a hodně cukru,“ říká Láda a my si začínáme zvykat na jeho horskou výslovnost. Vedle sedí sociální

pracovnice Marie, která se o něj už několik let stará. „Přišel k nám do ústavu v roce 2000, vid?“ otáčí se žena na usměvavého Ládka. Ten souhlasí.

„Jsem tu spokojený,“ odpovídá na otázku, zda se mu nestýká po ruchu velkoměsta. „Tady je to lepší, nic mi tady neschází.“

Nesrozumitelně vyslovená slova způsobená jeho vadou řeči (kvůli ní lidé zkomolili jeho příjmení na Kajbar) nám tlumočí zkušená a na jeho mluvnu navyklá sociální pracovnice. „Láda skoro neslyší na pravou stranu,“ prozrazuje Marie, a naslouchátko, které mu kouká z ucha, ji dává za pravdu. I proto nosil obliběný tranzistorové rádio tak těsně uhlavy.

„Zase bych jel na fotbal, na volejbal. Hokej, už skončil,“ dává Láda najevo, že je informován o ligových aktualitách. „Sport sleduje Ládik pořád, přitakává Marie.

Na zdi visí několik fotografií, černobílých i barevných. Průřez posledními patnácti dvaceti lety jeho života. Jaké by to bylo hezké, kdyby sem přibyly další, třeba s fotbalisty na stadionu, s osobnostmi jihočeského sportu, kterým chodil fandit – s Karlem Poborským, Romanem Turkem nebo s finalisty volejbalové extraligy.

Za okny se roztahuji louky, lesy, domy jihočeského pohraničí. Tiché místo ukryté v lese je desítky kilometrů vzdálené od trolejbusů, osvětleného náměstí a spletí asfaltových ulic, front na nákupní košíky a upsaných výpadových.

Nestýská se Láďovi po velkoměstě? A co dělá nejradij? „Chodil jsem na pivečko, do hospody do Masných krámu i jinam,“ vzpomíná Láda.

„Budvar má rád. Tady pivo nemám,“ říká smutně. „Občas mu ale kupujeme nealko,“ říká Marie. „To aby si připomněl chuť piva,“ vysvětluje.

„Na plovárnu jsem taky chodil, do bazénu,“ pokračuje Láda. „Chodil jsem po Sadech, poslouchal rádio, měl jsem tranzistorák.“

„Teď mají se spolubydlící na pokoji rádio i přehrávač, dokonce i televizi.

„Rád poslouchám Budějce. Dechovky,“ prozrazuje Láda, jaká je jeho rozhlasová volba.

Všude kolem je čisto a upraveno. „Láda je pracovitý, uklízí, každý den vysává koberec,“ chválí ho Marie s tím, že na jiných pokojích to tak hezky nevypadá.

Zuby v čistírně

V úterý jedou do Prahy na charitativní koncert. „Bude tam Michal David,“ říká Láda. Na chodbě nám pak ukazuje plakát, kdo všechno se zúčastní úterní akce Chceme žít s vámi pořádané Nadaci Nova. Z ústavu vypraví plný autobus.

Vymylený Láda už myslí na výlet a usmívá se. „Láda je kachna, sprchuje se každý den,“ prozrazuje na něj Marie. „A strašně rád se obléká do hadrů.“

I to je výhoda zdejšího pobytu, že je jako ze škatulky. „Byli jsme s klienty několikrát u moře. V Chorvatsku ses nám málem utopil, vid,“ dobrá si Ládu kamarádsky Marie.

Když se objevily Láďovy stránky na facebooku, sociální

pracovnice mu je opatrne ukázaly.

„Nevěděli jsme, jak bude reagovat,“ přiznávají. „Líbí se mu. Ví, že má svoje stránky, kam pišou lidé, a říká, že je to hezký pocit,“ vysvětluje Marie.

Láda se pomalu chystá na oběd. „Knedlíky a omáčku já rád,“ reaguje na skutečnost, že bude se sedědinsky guláš. „Chutnají mi brambory, rýže, maso, těstoviny. Všechno dietní. Taky má rád okurky, banány, ale jablka ne, jsou tvrdé,“ vypočítává.

„Ládik říká, že má zuby v čistírně,“ směje se Marie s poukazem na jeho prořídlý chrup. Za okny je zima, ale podle kalendáře už má být jaro. „Na léto se těším. Budeme chodit víc ven. Léto je lepší. Jezdíme na Cindiné, na koni. Máme tady psa Filipa. A jsou tady hodni lidé,“ dodává Láda.

Loučíme se s ním na chodbě.

Zatímco Láda se ocítá v chumlí lidí, další se s námi zdraví a s nadšením vysvětlují, co všechno je dnes a příští dny čeká. „Přijede zase, je tu hezky,“ vábí nás mezi sebe. Slibujeme, že ano.

Odjíždíme z návštěvy s pocitem, že Láda je v dobrých rukou. Život v ústavu je jiný než ve městě, kde zůstal na všední starosti sám.

Jestli Ládu potkáte, na výstavišti, stadionu či na pláži u moře, nestyděte se ho pozdravit. Těší ho, když ví, že na něj lidé nezapomněli, zajímají se o něj a mají ho rádi. Ostatně, jako většinu z nás.

DOMA. Láda se sociální pracovnicí Marií ve svém útulně zařízeném pokoji. Foto: Deník/Václav Pancer

Město přišlo o bytost, kterou znali a znají snad všichni

„Ládu jsem vidával už vlastně od dětství, byl to nadšený cyklista a denně jezdil kolem našeho domu v Jirovce.

Jeho kolo bylo vždycky parádně nazdobeno, myslím, že by se to moc líbilo i dnešní hip-hopové generaci. My jsme z toho byli vždycky u výtržení. Když jsme pak po revoluci startovali s Rádiem Faktor, byl to jeden z našich zarytých posluhačů. Chodil po městě s tran-

Je pojítkem všech Budějčáků

České Budějovice – Ve snu se mu zjeval Láda Kajbar, a tak vznikl Kabaret Kajbar – Liga stydlivých aneb Pocta Ládovi. U zrodu divadelně – hudebně – tanecních vystoupení tak byla noční vize herce Jakuba Doubravy (31). „Mám to v deníkovém zápisu,“ vzpomíná kumštýr. „Impuls jsem dostal ve snu v roce 2007. A koncem února 2008 jsme už hráli. Známe se a potkáváme ve městě – amatérští a profesionální herci a muzikanti, a měli jsme potřebu sdružovat se víc než jen při projektech kon-

postava, kterou všichni znají. Je pojítkem všech Budějčáků. Lidi ho měli rádi, dokonce i ti, kteří jinak Romy nemuseli. V textech a v písničkách mu vzdáváme hold. Každý nás kabaret je jiný. Už byl folkový, punkový nebo hororový, metalový. Teď bude disco kabaret. Budeme hrát 28. května v klubu Velbloud. Pár dní předtím po-

jedeme za Ládikem do ústavu, kde žije, a zahrájeme jim. Jakoby na revanš, abychom vrátili, že jsme si vypůjčili jeho jméno, a abychom pomohli.

Při kabaretní využíváme i Ládikovu rozhlasovou nahrávku. Po představení pak s diváky sedíme a vyprávíme si, kde kdo Ládu potkal a jaké má na něj vzpomínky. Samozřejmě, že jsem ho i já zažil mocná. Viděl jsem ho v kostele, na plovárně. Potkával jsem ho, jak chodil po městě a zpíval. Nezapomenutelný zážitek s ním mám z jedné herecké

Fanoušci na facebooku: Ládu má rád každý...

Na sociální síti facebook má své stránky nazvané: Láda Kajbar Legenda Českých Budějovic. Jeho fanklub má přes dva tisíce nadšenců. V úvodu stránky stojí: Tato skupina je určena pro fanoušky nesmrteľné legendy Ládi Kajbara, který za desetikorunu vydal tam a zpět svoje skleněné oko.

Jeho červený tranzistorák, který měl vždycky u ucha a zpíval po celých Budějovicích. Jeho kouzelné číslo pro tahování prstu nosem je znova a měl kameny, taky je tam naházel. Za další hodku měl jen v ruce pivko, které dopil, když ho hodil do vody, a pak měl co dělat, aby tam nešpalil.

Jan H.: Vzpomínám si na Ládovo ranní rituál, asi hodinu před otvíracíkou ho pouštěly holky z Pramenky dál (cukrárna vedle Vatikánu, Lanovka) a z použitých čajových pytlíků mu vařily horkej čaj a vždy přidaly nějaké ten chlebíček či zákusek ze včera.